

" لایحه حفاظت، احیاء و مدیریت تالابهای کشور "

مقدمه:

تالاب ها از مهم ترین بسترهای مولد حیات و تنوع زیستی در جهان هستند که در کشور ما علی رغم بهره مندی از این ظرفیت خدادادی به دلیل خلاء های موجود در زمینه های قانونی، نظارتی و مدیریتی، بحران های مختلف نظیر کم آبی یا خشک شدن، آلودگی های محیطی و ... تالاب ها را با مشکل مواجه نموده و در همین راستا لایحه حاضر به منظور رفع خلاء های قانونی موجود در حفاظت و مدیریت تالابهای کشور ارائه شده است.

کلیات:

نقش مؤثر تالابها در محیط زیست و لزوم جلوگیری از توسعه و تشدید عوامل تهدید کننده حیات آنها مؤید ضرورت وضع قوانین و مقررات لازم در این حوزه و نظارت کافی مراجع ذیربط بر رعایت و اجرای ضوابط موضوعه می باشد و به دلیل فقدان قوانین و مقررات مرتبط با حوزه تالابها کلیات لایحه از حیث تأمین این مهم مطلوب ارزیابی می شود لیکن از آنجا که "طرح حفاظت، احیاء و مدیریت دریاچه ها و تالابهای کشور" به شماره چاپ ۳۱۸ سابقاً توسط نمایندگان محترم ارائه و به موجب گزارش یک فوریتی کمیسیون کشاورزی به شماره چاپ ۱۱۵۱ تصویب شده و از جامعیت بیشتری برخوردار است پیشنهاد می شود طرح مذکور جایگزین لایحه حاضر شده و سایر مراحل لازم جهت تصویب و لازم الاجرا شدن را طی نماید. شایان ذکر است در همین زمینه مصوبه شماره ۴۱۰۴۶/ت/۵۱۱۹۲ هـ مورخ ۱۳۹۴/۴/۲ هیأت وزیران با عنوان " آئین نامه نحوه حفاظت، احیاء و مدیریت تالابهای کشور" نیز به تصویب رسیده که مصوبه مذکور نیز نسبت به لایحه فوق الاشعار از جامعیت بیشتری برخوردار است و میتوان از احکام مقرر در آن جهت رفع ایراد وارده به لایحه بهره برد.

ارزیابی مفاد لایحه:

۱- به موجب ماده (۱) لایحه، هرگونه بهره برداری و عملیات عمرانی، معدنی، صنعتی، کشاورزی و اقتصادی در بستر تالابها مستلزم رعایت ضوابط پایداری تالابها است که توسط سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری وزارتخانه های نیرو و جهاد کشاورزی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد که با توجه به اینکه ضوابط مذکور درصدد قاعده گذاری بر نحوه بهره برداری و انجام عملیات مختلف در بستر تالابها می باشد از مصادیق قانونگذاری موضوع اصل (۸۵) قانون اساسی بوده و بر همین اساس تصویب آنها در صلاحیت مجلس شورای اسلامی است و واگذاری این امر به هیأت وزیران مغایر اصل قانونی مذکور به شمار می رود.

۲- مطابق تبصره ماده (۲) لایحه درآمدهای ناشی از اجرای وصول جرائم و خسارات موضوع این قانون پس از واریز به حساب خزانه به منظور جبران خسارات وارده و حفاظت، احیاء و مدیریت تالابها در اختیار صندوق ملی محیط زیست قرار میگیرد. شایان ذکر اینکه صندوق مذکور در اجرای بند (ب) ماده (۶۸) قانون برنامه چهارم توسعه در جهت کمک به تقلیل آلاینده های زیست محیطی و جلوگیری از تخریب محیط زیست به وجود آمده و به موجب ماده (۲) اساسنامه اصلاحی موضوع مصوبه شماره ۱۱۳۱۴۲/ت/۴۹۸۸۸ هـ مورخ ۱۳۹۳/۹/۲۷ هیأت وزیران موسسه عمومی

" لایحه حفاظت ، احیاء و مدیریت تالابهای کشور "

غیردولتی وابسته به سازمان محیط زیست میباشد که منابع تامین اعتبار آن طی ماده (۴) اساسنامه مشخص شده و مطابق بند (۱) ماده مذکور میتواند مشابه سایر نهادها و موسسات عمومی غیردولتی از کمکهای دولتی نیز در چهارچوب قوانین و مقررات مربوطه بهره مند گردد و بر همین اساس تصریح به نحوه بهره مندی صندوق مذکور از درآمدهای موضوع تبصره (۲) لایحه با رعایت ضوابط حاکم بر موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی ضروری به نظر میرسد.

۳- پیشنهاد میشود به منظور تامین امکان نظارت بر نحوه مصرف منابع مذکور و تحقق اهداف موردنظر از اختصاص این منابع به صندوق ملی محیط زیست ارائه گزارش عملکرد مربوطه توسط سازمان محیط زیست در مقاطع زمانی شش ماهه به کمیسیونهای کشاورزی و برنامه بودجه و

محاسبات مجلس شورای اسلامی مقرر گردد. (به عنوان ماده (۱۴) به لایحه الحاق شد است).

۴- با توجه به استقلال حکم تبصره ماده (۲) لایحه در خصوص نحوه وصول و مصرف درآمدهای ناشی از احکام قضایی صادره در زمینه تخلفات موضوع این لایحه با حکم ماده (۲) پیشنهاد می شود حکم مربوطه به عنوان ماده ای مستقل از ماده (۲) درج شود.

معاونت حقوقی، مجلس و تفریح بودجه